

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT ARXITEKTURA – QURILISH UNIVERSITETI

“KELISHILGAN”
o‘quv ishlari bo‘yicha
prorektor
M.T. Shodmonqulov
Ro‘yxatga olindi: № 12/A
«23» Avgust 2025 yil

ARXITEKTURA TARIXIGA KIRISH

FAN DASTURI

Bilim sohasi: **700000** – **Muxandislik, ishlov berish va qurilish**

Ta’lim sohasi: **730000** – **Arxitektura va qurilish**

Ta’lim yo’nalishi: **60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi**

Samarqand – 2025

Kurs ma'lumotlari
Course Information Form

Modul kodi Code MAD2050	O'quv yili 2025-2026	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 3		
Modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Auditoriya soatlari		Mustaqil ta'lim (soat/hafta) Independent Education (hour/week)
Fan nomi Title	Jami yuklama	Ma'ruza (soat/hafta) Lecture (hour/week)	Amaliy (soat/hafta) Practical (hour/week)	Laboratoriya (soat/hafta) Laboratory (hour/week)	
Axitektura tarixiga kirish	90	2	-	-	3

Dastlabki shart Prerequisite	Yo'q None
--	---------------------

Semestr Semestr	Kuz
---------------------------	------------

Kurs tili Course language	O'zbek Uzbek
O'quv kursi Level of Course	Ikkinchi kurs
Mutaxassislik Course type	60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi
Kurs toifasi Course Category	Asosiy Core Courses
Dars shakli Mode of Delivery	An'anaviy (Yuzma – yuz muloqot) Face – to - face

Ma'sul kafedra Owner academic unit	Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi.
Kursga ma'sul Cours Coordinator	Mirzayev D.
O'qituvchilar Instructor(s)	Odilova F.
Yordamchilar Asistant(s)	Karimova N.

Fanni o'qitishdan maqsad Course objectives	Kursning maqsadi tsivilizatsiya tarixi davomida talabning muhim san'at asarlari va harakatlarini tavsiflashdir ijtimoiy kontekstda san'at shakllari va harakatlarini tan olish va baholay olish.
Fanning mazmuni Course content	zamonaviy me'morchilik tarixining qahramonlari, nazariyalari va mavzularini biladi; bilimlarni tarixiy sohaning muayyan muammolariga qo'llay oladi; mustaqil mulohaza yurita oladi va o'z bilimlari natijalarini aniq va ishonchli tarzda bayon eta oladi.
Tavsiya qilingan yoki talab qilinadigan adabiyotlar ro'yxati Recommended Or Required	Asosiy adabiyotlar: 1.«San'at tarixi» N.Abdullayev II-tom T-1986 yil 1.Arxitektura Tarixi, Leland M. Roth, Kabalc Rot Nashriyotchi: 160 Malumot Ketma-Ketligi: 6, Istanbul, 2000.

Reading	<p>2.Zamonaviy Arxitektura: Tanqidiy Tarix, Kennet Frampton, Temza</p> <p>3.Turk San'ati Tarixi, Jalol Esat Arseven Milliy Ta'lim Nashriyoti, Istanbul.</p> <p>4. Usmonli me'morchiligi tarixi, G. Gudvin, Temza va Xadson, London, 1971 yil</p> <p>5. Arxitektura tarixi I, Behcet Unsal, IYTO nashrlari, 53-son, Istanbul, 1967 yil.</p> <p>6.Vizantiya san'ati va me'morchiligiga kirish, L. rodli, Kembrij matbuoti,Nyu-York, 1996 yil.</p> <p>7. Barok Arxitektura, Norberg-Schulz, C., Electa, Milan, 1986.</p> <p>8. Zamonaviy arxitektura tarixi, Leonardo Benevolo, London, 1971 yil.</p> <p>9.Turk San'ati, Aslanapa, O., Remzi Kitobevi, Istanbul, Turkiya.</p> <p>10.Islom San'ati Haqida Insholar, D. Kuban, Istanbul.</p> <p>11. Islom san'ati va arxitekturasi, R. Xillenbrand, Temza va Xadson, London, 1999 yil.</p>
Tavsiya etilgan qo'shimcha dastur komponentlari Recommended Optional Program Components	Yo'q\ (bor bo'lsa yoziladi) None

Kursni o'rganish natijalari

Course learning outcomes

1	Talaba san'at tushunchasi haqida o'ylash qobiliyatini rivojlantiradi
2	Talabalar tsivilizatsiya tarixi davomida yaratilgan muhim san'at asarlarini tan olishadi
3	Talabalar tarixdagi muhim badiiy harakatlar haqida bilib olishadi
4	Talaba ijtimoiy sharoitda san'at va badiiy harakatlar haqida o'ylash qobiliyatiga ega bo'ladi
5	Talabalar hozirgi san'at turlarini tan olishadi
6	Talaba san'at tushunchasi haqida o'ylash qobiliyatini rivojlantiradi
7	Talabalar tsivilizatsiya tarixi davomida yaratilgan muhim san'at asarlarini tan olishadi

Haftalik mavzular va tegishli tayyorgarlik ishlari 5-semestr

Weekly Subjects and Related Preparation Studies

Hafta Week	Mavzular Themes	Resurslar Related preparation
1	Arxitektura tarixiga kirish	1-adabiyot
2	Qadimgi davr arxitekturasi	1,3-adabiyotlar
3	Qadimgi davr shaharsoozligi	1,3-adabiyotlar
4	Ilk o'rta asrlar arxitekturasi	1-adabiyot

5	Ilk o'rta asrlar san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.	4-adabiyot
6	IX- XII asrlar san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.	4-adabiyot (II-bob)
7	XI- XIII asrlar san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.	4-adabiyot (II-bob)
8	XIV- XVII asrlar san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.	5,6-adabiyotlar
9	XV-asr Jahon me'morchiligi san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.	7-adabiyot
10	Xiva xonligi san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.	8-adabiyot
11	Buxoro san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.	9-adabiyot
12	XVII- asr Samarqand shaharsozligi, arxitekturasi va san'ati	8,9-adabiyotlar
13	XVII asr Jahon me'morchiligi	8,9-adabiyotlar
14	<p>20-asrning Yevropa ustalari: monografik va tematik ma'ruzalarga bag'ishlangan bo'lib, 20-asr Yevropa va Amerika arxitekturasi bo'yicha umumiy asosiy bilimlarni taqdim etishga qaratilgan.</p> <p><i>Piter Gossel, Gabriele Leuthauzer , Yigirmanchi asrda arxitektura ,</i> Nashriyotchi: Benedikt Taschen, nashr etilgan yili: 1991, ISBN: 978-3822890561 https://archive.org/details/architectureintw02/page/02/page/</p>	10-adabiyot
15	<p>Italiyaning urushdan keyingi arxitektura madaniyati (1945-1980 yillar): Ernesto Neytan Rojersning markaziy siyosidan boshlab, ikkinchi modul 20-asrning ikkinchi yarmidagi Italiya me'moriy madaniyatining asosiy qahramonlarini yodga oladi</p> <p><i>Manfredo Tafuri , Italiya arxitekturasi tarixi, 1944–1985 ,</i> Nashriyotchi: MIT Press, Nashr yili: 1989, ISBN: 0262700433 https://archive.org/details/historyofitalian0000tafu</p>	10-adabiyot (II-bob)

MUSTAQIL TA'LIM (MT)

1	San'at va arxitektura tarixiga kirish
2	Qadimgi davr arxitekturasi
3	Qadimgi davr shaharsozligi
4	Ilk o'rta asrlar arxitekturasi
5	Ilk o'rta asrlar san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.
6	IX- XII asrlar san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.
7	XI- XIII asrlar san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.
8	XIV- XVII asrlar san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.
9	XV-asr Jahon me'morchiligi san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.
10	Xiva xonligi san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.

11	Buxoro san'ati, arxitekturasi, shaharsozligi.
12	XVII- asr Samarqand shaharsozligi, arxitekturasi va san'ati
13	XVII asr Jahon me'morchiligi
14	O'rta Osiyoning XIX-asr oxiri XX asr boshidagi me'morchiligi, san'ati.
15	XIX asr o'rtasi - XX asr boshida jahon san'ati

Baholash jarayoni		
Evaluation System		
Mashg'ulot turi Activities	Soni Number	Baholash Percentage of Grade
Darsga qatnashish Attendance / participation		
Laboratoriya ishi Laboratory		
Amaliy ish (qo'shimcha vazifa) Application		
Kurs ishi Field work		
Maxsus kurs amalyoti (ish joyida) Special course internship (work placement)		
Testlar Quizzes / studio critics		
Uyga vazifani baholash Homework assignments		
Ijodiy ish (taqdimot) Presentations / jury		
Loyiha ishi Project		
Seminar Seminar / workshop		
Oraliq nazorat Mid -Terms	2	60
Yakuniy nazorat Final	1	40
O'zlashtirish ko'rsatgichi Percentage of in – term studies		60
Yakuniy imtihon bahosi Percentage of final examination		40
Jami Total		100

ECTS taqsimoti			
ECTS workload table			
Topshiriqlar Activities	Soni Number	Davomiyligi (soat) Duration (hour)	Umumiy yuklama Total workload
Mashg'ulot soati Course hours	15	2	30
Laboratoriya ishi Laboratory			
Amaliy ish (qo'shimcha vazifa) application			
Kurs ishi Field work			

Mustaqil ta'lim (maslahat) Study hours out of class	15	4	60
Maxsus kurs amalyoti (ish joyida) Special course internship (work placement)			
Uyga vazifani baholash Homework assignments			
Testlar / Viktorina Quizzes / studio critics			
Loyiha ishi Project			
Ijodiy ish (taqdimot) Presentations / seminar			
Oraliq nazorat Mid – terms (Examination +Examination prep. Duration)			
Yakuniy nazorat (nazorat va nazoratga tayyorlanish soati) Final (examination +examination prep.Duration)			
		Jami yuklama Total workload	90
		Jami yuklama / 30 (soat) Total workload / 30(h)	90/30=3
		Kredit ECTS credit	3

Qo'shimcha eslatmalar Extra Notes	Yo'q\ (bor bolsa yoziladi) None
---	------------------------------------

Qo'shimcha eslatmalar Extra Notes	Yo'q\ (bor bolsa yoziladi) None
Fan uchun ma'sul: Course Coordinator:	Fozilova Z.Q. – SamDAQU “Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restovratsiyasi ” kafedrasida katta o'qituvchisi
Taqrizchilar: Reviewers:	Jurayeva E.E. – SamDAQU “ Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restovratsiyasi” kafedrasida dotsenti Kayumov X.I. - Geofundamentproekt MCHJ bosh maslahatchisi

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan 2025-yil uchun tasdiqlangan xalqaro e'tirof etilgan tashkilotlarning reytingida top 300 talikka kiruvchi Italiyaning Politecnico di Milano universiteti (QS-98,THE-201-250, ARWU-201-250) ning “ Arxitektura tarixi ” fan dasturlari tahlil qilinib ushbu asosda fan dastur ishlab chiqildi. “ Arxitektura tarixiga kirish ” fanining dasturi tayyorlanib fanning mazmuni va 2 ta mavzusi yangilandi.

https://www11.ceda.polimi.it/schedaincarico/schedaincarico/controller/scheda_pubblica/SchedaPublic.do?&evn_default=evento&c_classe=859024&_pj0=0&_pj1=8b25f56c3ec478fecb836cfc423d9eda

Fan dasturi Mirozo Ulug'bek nomidagi Samarqand davlat Arxitektura-qurilish universitet kengashining 2025 yil ____ - ____ dagi ____-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Kafedra mudiri:

Mirzayev D.M.

Tuzuvchilar:

Fozilova Z.Q.

Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti “Madaniy meros obektlarini asrash” fakulteti “60731100 - Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi ” ta’lim yo’nalishi uchun tayyorlangan

“Arxitektura tarixiga kirish ” fanining namunaviy fan dasturi uchun ichki

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi Samarqand davlat arxitektura-qurilish Madadaniy meros obektlarini asrash fakulteti “60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi ” kunduzgi ta’lim yo’nalishiga 2025-2026 o’quv yili uchun ishlab chiqilgan.

Fan dasturida fanni o’qitishning asosiy vazifalari, fanning mazmuni va uni o’qitish metodlari, texnologiyalari, o’qitish natijasida shakllanadigan umummadaniy va kasbiy kompetensiyalar qisqa va lo’nda bayon qilingan.

Dasturda har bir mavzuga ajratilgan ma’ruza, mashg’ulotlar soatlari miqdori mavzuni asosiy mazmun va mohiyatini talabalarga auditoriya va studio sinflarida yetkazish uchun yetarli deb hisoblayman.

Mavjud o’quv adabiyotlari, internet tarmog’ manbalari, elektron axborot resurslari, zamonaviy dasturiy vositalar ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etish va samaradorligini oshirishda zamonaviy kompyuter texnologiyalarida, shu jumladan Tarixiy yodgorliklarni va tarixiy shaharlarni o’rganishda tarixan shakllanishini o’rganib zamonaxiy arxitekturada qo’llashda va amaliyotda qo’llay olishni o’rganish ko’nikmalarga ega bo’lishni o’z ichiga olgan.

“60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi” ta’lim yo’nalishlari uchun tuzilgan “Arxitektura tarixiga kirish” fanining namunaviy fan dasturi ta’lim dasturlariga qo’yilgan talablarga mos keladi va undan ta’lim jarayonida foydalanish mumkin.

AYoRvaR kafedrası
v.b. dotsenti :

Jurayeva E.E.

Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti “Madaniy meros obektlarini asrash” fakulteti “60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi ” ta’lim yo’nalishi uchun tayyorlangan

“Arxitektura tarixiga kirish ” fanining namunaviy fan dasturi uchun tashqi

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti Madaniy meros obektlarini asrash fakulteti “60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi ” kunduzgi ta’lim yo’nalishiga 2025-2026 o’quv yili uchun ishlab chiqilgan.

Fan dasturida fanni o’qitishning asosiy vazifalari, fanning mazmuni va uni o’qitish metodlari, texnologiyalari, o’qitish natijasida shakllanadigan umummadaniy va kasbiy kompetensiyalar qisqa va lo’nda bayon qilingan.

Dasturda har bir mavzuga ajratilgan ma’ruza, mashg’ulotlar soatlari miqdori mavzuni asosiy mazmun va mohiyatini talabalarga auditoriya va studio sinflarida yetkazish uchun yetarli deb hisoblayman.

Mavjud o’quv adabiyotlari, internet tarmog’ manbalari, elektron axborot resurslari, zamonaviy dasturiy vositalar ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etish va samaradorligini oshirishda zamonaviy kompyuter texnologiyalarida, shu jumladan Tarixiy yodgorliklarni va tarixiy shaharlarni o’rganishda tarixan shakllanishini o’rganib zamonaxiy arxitekturada qo’llashda va amaliyotda qo’llay olishni o’rganish ko’nikmalarga ega bo’lishni o’z ichiga olgan.

“60731100- Arxitektura yodgorliklari rekonstruksiyasi va restavratsiyasi” ta’lim yo’nalishlari uchun tuzilgan “Arxitektura tarixiga kirish” fanining namunaviy fan dasturi ta’lim dasturlariga qo’yilgan talablarga mos keladi va undan ta’lim jarayonida foydalanish mumkin.

“Geofundament MCHJ”
bosh maslahatchisi :

X.I.Kayumov